

<https://symmaxia.net/giati-ethnikistes-kai-ochi-apla-patriotes-arthro-toy-g-manoysoy/>

Γιατί Εθνικιστές και όχι απλά Πατριώτες [Άρθρο του Γ.Μανούσου]

29/10/2025

Αφορμή για το συγκεκριμένο κείμενο υπήρξε ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε –πού αλλού;– στην *Εφημερίδα των Συντακτών* (27/10/2025), λίγες μόλις ώρες πριν την Εθνική μας Εορτή, με τίτλο: «Ο εθνικισμός δεν είναι πατριωτισμός», υπογεγραμμένο από τον κ. Τάσο Τσακίρογλου.

Δεν έχω καμία πρόθεση να απολογηθώ στους αρνησιπάτριδες της Αριστεράς· ωστόσο αισθάνομαι την ανάγκη –κυρίως για τα νέα παιδιά– να εξηγήσω γιατί το να είσαι απλώς «πατριώτης» δεν αρκεί.

Η ιστορική γένεση του πατριωτισμού

Η έννοια του **πατριωτισμού** αρχίζει να διαμορφώνεται τον 17ο–18ο αιώνα, με την άνοδο των εθνικών κρατών και του Διαφωτισμού.

Τότε η «πατρίδα» αρχίζει να ταυτίζεται με το **έθνος** – το σύνολο ανθρώπων που μοιράζονται κοινή γλώσσα, πολιτισμό και ιστορία· κάτι ανάλογο με το *ομότροπον, ομόθησκον και ομόγλωσσον* του Ηροδότου.

Οι Αμερικανική (1776) και Γαλλική (1789) Επανάσταση θεμελίωσαν τον **πατριωτισμό των πολιτών**: πίστη όχι σε μονάρχη ή ηγεμόνα, αλλά στο κοινό καλό και στο ίδιο το έθνος.

Ο Ρουσσώ και ο Μοντεσκιέ μίλησαν για τον **πολιτικό πατριωτισμό**, δηλαδή την αφοσίωση του πολίτη στο κοινό συμφέρον και όχι στο ατομικό του όφελος.

Η εθνική αναγέννηση του 1821

Στην Ελλάδα, η αφηρημένη έννοια της αγάπης προς την πατρώα γη παίρνει σάρκα και οστά με την **Εθνική Ιδέα** της Επανάστασης του 1821 και τη φλόγα για λευτεριά ύστερα από τέσσερις αιώνες σκλαβιάς από τους Οθωμανούς.

Πρώτοι επιφανείς **Έλληνες εθνικιστές** μπορούν να θεωρηθούν οι Ρήγας Φεραίος, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Ιωάννης Καποδίστριας, Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος, Περικλής Γιαννόπουλος, Παύλος Μελάς, Ίων Δραγούμης, Ιωάννης Μεταξάς, Κώστας Καρυωτάκης, Κωστής Παλαμάς και άλλοι.

Ο καθένας, με τον τρόπο του, υπηρέτησε και εξύψωσε την Εθνική Ιδέα – αυτό που σήμερα αποκαλούμε **Ελληνικό Εθνικισμό**: τη μόνη ιδεολογία που μπορεί να βγάλει το Έθνος από το σημερινό αδιέξοδο, να επαναφέρει την κοινωνική δικαιοσύνη, την αξιοκρατία αλλά και να θέσει οριστικά τέλος στη πολιτική διαφθορά, αφού απορρίπτει συλλήβδην την κομματοκρατία και το πελατειακό κράτος. Οι Εθνικιστές έχουν πολιτική πρόταση αλλά κυρίως; Είναι άνθρωποι της πράξης και όχι της θεωρίας!

Η πολεμική κατά του Εθνικισμού

Αυτός είναι και ο λόγος που το πολιτικό σύστημα –από την άκρα δεξιά έως την άκρα αριστερά– πολεμά ανηλεώς τον Εθνικισμό με κάθε νόμιμο ή/και παράνομο μέσο.

Την περασμένη δεκαετία, στα χρόνια της κρίσης, κύριος εκφραστής του Εθνικισμού εν Ελλάδι ήταν η **Χρυσή Αυγή**. Με τα σωστά και τα λάθη της, χιλιάδες συμπατριώτες μας συμπορεύτηκαν μαζί της, πιστεύοντας σε μια καλύτερη Ελλάδα. Πολλοί από αυτούς χλευάστηκαν, διώχθηκαν και λοιδορήθηκαν, με αποκορύφωμα την καταδίκη ενός ολόκληρου κόμματος ως «εγκληματικής οργάνωσης», παρά την αθωωτική πρόταση της Εισαγγελέως.

Οι μετέπειτα **τροπολογίες Βορίδη**, που αλλοίωσαν το Σύνταγμα -και το δημοκρατικό πολίτευμα- για να αποκλειστεί το **Εθνικό Κόμμα Έλληνες** από τις εκλογές, καθώς και οι διώξεις κατά των βουλευτών των **Σπαρτιατών**, αποτελούν αδιάψευστες αποδείξεις της πολιτικής σκευωρίας που στήθηκε εναντίον ενός ολόκληρου ιδεολογικού χώρου.

Ο εθνικισμός δεν είναι έγκλημα

Ποτέ άλλοτε στην Ελλάδα δεν υπήρξε τέτοιο **κυνήγι μαγισσών**, ίσως με μοναδική εξαίρεση την εποχή της ΕΔΑ.

Δεν είναι τυχαίο ότι η λέξη «**εθνικισμός**» απουσιάζει παντελώς σήμερα από όλα τα λεγόμενα «πατριωτικά» κόμματα, καθώς η ατζέντα της αριστεράς έχει επιβληθεί πλήρως. Έτσι δημιουργήθηκε η ψευδαίσθηση πως οι εθνικιστές είμαστε δήθεν «μισαλλόδοξοι», «ανθρωποφάγοι» και «κανίβαλοι» που θα σαρώσουμε τα πάντα στο πέρασμα μας – τίποτα πιο αναληθές.

Ακόμη και ο αείμνηστος Πρόεδρος της Δημοκρατίας **Χρήστος Σαρτζετάκης** είχε δηλώσει:

«Ο εθνικισμός είναι κάτι το βαθιά ανθρώπινο, κατ' εξοχήν δημοκρατικό και ιερό, αφού ανταποκρίνεται σε μια φυσική πραγματικότητα.»

Κι όμως, τριάντα χρόνια μετά, το σύστημα συνεχίζει ακάθεκτο να πολεμά τον εθνικισμό, ταυτίζοντάς τον με ξένα καθεστώτα του Μεσοπολέμου όπως τον Ιταλικό Φασισμό ή τον Γερμανικό Εθνικοσοσιαλισμό. Και γιατί το κάνουν αυτό;

Διότι **δεν έχουν επιχειρήματα**. Και ο μόνος τρόπος να πολεμήσεις κάτι ανώτερο, είναι να το συκοφαντήσεις.

Ο εθνικισμός όμως είναι **λαϊκό και κοινωνικό ρεύμα**, βγαλμένο από τα σπλάχνα του λαού, από την εργατική τάξη και τη μαχητική νεολαία — κι αυτό τρομάζει την «πολιτική κανονικότητα». Πέρα όμως από την ιδεολογία και την κοσμοθεωρία του, όταν αυτός εφαρμόζεται πολιτικά έχουμε το σύγχρονο θαύμα του Καποδίστρια [Ο οποίος λατρεύεται στην Ελβετία σαν σύγχρονος ήρωας] και το Κοινωνικό Κράτος του Ι.Μεταξά [Ο οποίος παραμένει ξεχασμένος σε κάθε εθνική επέτειο].

Λίγοι, αλλά καθαροί

Η Αλήθεια είναι ότι οι Εθνικιστές δίνουμε μια άνιση πολιτική μάχη: **λίγοι εναντίον πολλών**, με ελάχιστα μέσα, χωρίς οικονομικά συμφέροντα, χωρίς ΜΜΕ, διωκόμενοι αλλά **καθαροί**, με το κεφάλι ψηλά.

Κι αυτό ακριβώς είναι που ξεχωρίζει τον **εθνικιστή** από τον **πατριώτη**:

το αίσθημα ευθύνης, η καθαρότητα, η εντιμότητα, το ήθος, η αλληλεγγύη και η κοινωνική προσφορά.

Όπως είπε και ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, επικαλούμενος τον Σάμιουελ Τζόνσον, «ο πατριωτισμός είναι το τελευταίο καταφύγιο των

απατεώνων».

Κι ίσως αυτό να είναι και το μοναδικό πράγμα στο οποίο θα συμφωνήσω μαζί του...

Γιώργος Μανούσος

Μηχανικός Πληροφορικής Τ.Ε

Ανεξάρτητος Βουλευτής